

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Miljökontoret
Monica Jörneskog

2020-05-15

Dnr MK-2020-995

Miljödepartementet

Regeringskansliet
10333 Stockholm

Yttrande - statligt betänkande Hållbar slamhantering (SOU 2020:30)

Ert dnr: M2020/00078/Ke

Bygg- och miljönämnden bedömer att betänkandets alternativ 2 är en framkomlig väg för att dels återvinna flera värdefulla näringsämnen från avloppsslam till jordbruksmark, dels fasa ut skadliga ämnen ur kretsloppet.

Bygg- och miljönämnden avråder starkt från alternativ 1 i betänkandet.

Alternativ 2

Bygg- och miljönämnden bedömer att betänkandets alternativ 2 är en framkomlig väg för att dels återvinna flera värdefulla näringsämnen från avloppsslam till jordbruksmark, dels fasa ut skadliga ämnen ur kretsloppet. Linköping har goda, praktiska exempel på hållbar slamhantering. Den kommunala VA-huvudmannen Tekniska Verken är ansluten till det frivilliga certifieringssystemet Revaq och allt slam är idag certifierat. Med få undantag sprids slammet på produktiv jordbruksmark redan idag, vilket ger en närmare hundra procentig återföring av fosfor i slammet. Detta utgör även ett kretslopp för slam som hämtas från landsbygdens små avloppsanläggningar. Biogas utvinns på plats vid avloppsreningsverket genom rötning, en resurs som vidarefördas till fordonsgas och ersätter fossilt bränsle.

Bygg- och miljönämnden anser att spridning av ett kvalitetssäkrat avloppsslam på jordbruksmark är en viktig del i kretsloppet mellan stad och land. Slammet är en lokal resurs som ersätter mineralgödsel tack vare sitt innehåll av kväve, fosfor, mikronäringsämnen, spårämnen och mullbildande ämnen. Problem med oönskade ämnen som tungmetaller, mikroplaster och läkemedelsrester ska förebyggas genom ett aktivt uppströmsarbete riktat mot hushåll, handel och industri. Önskade ämnen som ändå når avloppsreningsverket ska renas med ständigt förbättrad teknik. Ett totalt slamspridningsförbud försvagar incitamenten för detta arbete betydligt.

Alternativ 1

Bygg- och miljönämnden avråder starkt från alternativ 1 i betänkandet. Att utvinna fosfor ur avloppsslam kräver nya, fördyrande processanläggningar

för förbränning. Dessa förbrukar energi, ger luftutsläpp med klimatpåverkan samt en restprodukt som är problematisk. Resurser som kväve och mullbildande ämnen försvinner vid förbränning. Även en del av fosfor försvinner eller blir otillgänglig för växter, jämfört med om hela mängden slam återförs till jordbruksmark så som sker i Linköping idag. Förbränning av slam hotar också produktionen av biogas eftersom slam efter rötning har betydligt sämre värmevärde. Att processa slammet i två omfattande steg, rötning och förbränning, skulle bli mycket dyrt. Utredningen visar inte på någon miljönytta som uppväger kostnaden för den omställning som krävs. Sammantaget anser Bygg- och miljönämnden att det varken är miljömässigt eller ekonomiskt försvarbart att lägga stora resurser på att enbart utvinna fosfor ur avloppsslam.

För Bygg- och miljönämnden

Stefan Erikson

Bygg- och miljönämndens ordförande